

ความกล้าหาญทางจริยธรรม 2

นำเสนอเมื่อ : 27 ธ.ค. 2552

แต่หากจะถามว่า **ความกล้าหาญทางจริยธรรมคืออะไร** คำตอบก็คือ

หนึ่ง **ความรักในความเป็นธรรม ความถูกต้อง และความจริง**

สอง **ความกล้าที่จะจิกยื่นทำสิ่งที่ถูกต้องและดีงาม**
รวมถึงเขาใจโลกและชีวิตอีกด้วย

สิ่งนี้คือความหมายที่แท้ของความกล้าหาญทางจริยธรรม
และเราจะสามารถสร้างความกล้าหาญทางจริยธรรม
ที่ทำให้คนองอาจกล้าหาญในการที่จะทำเพื่อประชาชน
หรือทำเพื่อเพื่อนมนุษย์ชาติได้อย่างไรนั้น

"พระมหาฤทธิชัย วชิรเมธี" โดยยกตัวอย่าง
ผู้ที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เช่น "สุทธิชัย หยุ่น" มาให้ฟังว่า...

สุทธิชัย หยุ่น เป็นสื่อมวลชนที่เรียกร่องหาสิทธิ
และเสรีภาพของสื่อมาโดยตลอด
ในช่วงที่เขาไปทำงานเป็นเพียงแค
ผู้ช่วยบรรณาธิการให้หนังสือพิมพ์แห่งหนึ่ง

ก็มีข่าวว่าลูกชายนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่งไปพึ่งศาลาริมทาง
แล้วยังไปปัสสาวะรดอกอีกด้วย
ซึ่งเหตุดังกล่าวนี้ข่าววุ่นทั้งหมดแต่ไม่มีฉบับไหนกล้าลงแม้แต่ฉบับเดียว
คุณสุทธิชัยนั้นก็เชื่อมั่นว่าสื่อจะต้องมีเสรีภาพ
ถ้าสื่อไม่มีเสรีภาพจะเป็นสื่อไปทำไม
จึงไปขอภาพ นักข่าวมาลง โดยแอบลงไม่ให้บรรณาธิการทราบ

เหตุการณ์กลับตาลปัตร เมื่อวันรุ่งขึ้นพบว่า
นายกรัฐมนตรีท่านนั้นเรียกลูกชายไปตักเตือน
ที่ดีกว่านั้นคือ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนชมข่าวชิ้นนี้
และนับตั้งแต่นั้น คำว่า สุทธิชัย หยุ่น
จึงกลายเป็นชื่อนักข่าวคุณภาพเป็นต้นมา

"นี่คือความกล้าหาญทางจริยธรรมที่แท้จริง
แต่คนที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรมอย่างนั้น
จะต้องมีความระมัดระวังเช่นกัน

เพราะเมื่อเราลุกขึ้นมาเรียกร้องความกล้าหาญทางจริยธรรมแล้วได้รับความสำเร็จ
หยัดเย็นลูกขึ้นมาแสดงความกล้าหาญทางจริยธรรมที่ถูก ที่ควร
เราอาจจะเป็นโรคเสพติดจริยธรรมได้

คือจะทำตัวเป็นทั้งมโนธรรม, คือเป็นศาลเดี่ยว
อันนั้นไม่ดี อันนี้ไม่โต ที่ฉันวาดจึงดี ที่ฉันวาใช่คือใช่
เริ่มไม่ฟังใคร จนบางครั้งผลลัพท์คือความฉิบสลายเป็นสถาบันบุคคล"

ทำให้ในเวลาต่อมา
จะเริ่มทำตัวเป็นมโนธรรมไปเสียทุกคนและทุกเรื่อง
คนไหนหรือเรื่องไหนที่ไม่ตรงกับมโนธรรมของตัวเองนั้น
ก็จะผลักเขาไปอีกข้างหนึ่งแล้วบอกว่าคุณเหล่านั้นเป็นคนไม่ดี ไม่มีจริยธรรม
เราจะกลายเป็นมโนธรรม ของสังคมในลักษณะแบบเผด็จการ

สิ่งเหล่านี้จะเป็นภัยให้กับตนเอง
เพราะคุณขาดความเข้าใจในโลกและชีวิต
ถ้าคุณไม่เข้าใจในโลกและชีวิต ไม่รู้จัก อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา
วันหนึ่งคุณจะกลายเป็นคนที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรมที่แข็งแกร่ง

และที่หนักกว่านั้น คุณอาจจะกลายเป็นผู้นำทางการเมือง
ที่ทำให้ บ้านเมืองไม่สงบสุขสักเท่าไร
เพราะคุณผูกขาดความมีจริยธรรมใหม่
และเชื่อมั่นว่าจริยธรรมของคุณนั้นเหนือทุกที่สุด

"มนุษย์เรานั้นพอเชื่อมั่นว่าตัวเองถูกที่สุดแล้วทำร้ายใครก็ได้ในโลกนี้
เพราะ เขาจะถือว่าเขาผู้นั้นเป็นฝ่ายที่อยู่ตรงข้ามกับจริยธรรม
ก็คือฝ่ายอธรรมนั่นเอง และจะถือว่าฉันคือธรรมะ

เพราะฉะนั้นพฤติกรรมที่ฉันทำทั้งหมดจึงถูกต้อง
นี่คืออันตรัยของคุณที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม
ที่จะต้องเรียนรู้เอาไว้ให้เท่าทัน
มีเช่นนั้นคนที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรมนั่นเอง
จะเป็นผู้ที่ประพฤติรายต่อจริยธรรมของสังคมอย่างน่าเป็นห่วง"

ในทางกลับกัน หากผู้ที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม
มีการศึกษาระยะควบคู่กันไป
แทนที่เขาจะทำตัวเป็นมโนธรรม เป็นมโนธรรมของตัวเอง
เขาจะปรับตัวใหม่ กลายเป็นมโนธรรมของสังคม
เป็นเสียงแห่งสติของสังคม

มีหน้าที่คอยดึงและคอยเตือน แต่ไม่ใช่ตำหนิ
และเขาจะไม่ใช้มโนธรรมของตัวเองอีกต่อไป
หากแต่จะยังเป็นขุมที่สุกที่เที่ยงธรรมของสังคม
วางตนเป็นแบบอย่างให้สังคมเห็นว่า
ธรรมเป็นเช่นนั้น และอธรรมเป็นเช่นนั้น

เหมือนดังที่ กุหลาบ สายประดิษฐ์
นักหนังสือพิมพ์ผู้ยิ่งใหญ่ ได้เขียนเอาไว้ว่า

ก่อนพ่ายก็ดี ขณะที่พ่ายกำลังโหมกระหน่ำก็ดี
หลังพ่ายก็ดี เรียบร้อยตรงนั้นมาตั้งแต่ต้น
และเราไม่ไปไหน เรายูตรงนั้น มาโดยตลอด

นั่นคือเขาจะทำตัวเป็น **เข็มทิศทางจริยธรรม**
ไม่หนีไปไหนทางคุกคามคนอื่น
ให้สมทานทางจริยธรรมของตนเองเบี่ยงเบนไป
ด้วยวิธีนี้จริยธรรมของเขาจึงเป็นจริยธรรมที่ทุกฝ่ายรับได้
ไม่ใช่อจริยธรรมที่มาพร้อมกับความกลัวอีกต่อไป